Gemeente Rotterdam

Onderwerp: digitale veiligheid en smartphones

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Jeugd, Onderwijs en Sport
Portefeuillehouder: Jeroen Postma

Van: S.E. Roering
Telefoonnummer gemeente: 14 010

Uw kenmerk: .26bb003422
Ons kenmerk: M2605-144 - 26bb009674

Datum: B&W 10 november 2026

Aan de gemeenteraad

Op 13 mei 2026 stelde J. Jaspar (PRO) ons schriftelijke vragen over de rol van de smartphone bij digitale veiligheid.

Inleidend wordt gesteld:
"We schrikken telkens weer van incidenten zoals die recentelijk op het Emmaus en Libanon College. Het leed voor nabestaanden en slachtoffers is al allesomvattend. En dan worden er ook nog beelden van die vreselijke gebeurtenissen online rondgepompt door jongeren zelf.

Dat kan grote gevolgen hebben voor het slachtoffer en nabestaanden. Scholen benadrukken daarom dat leerlingen zich bewust moeten zijn van hun rol bij het delen en verspreiden van dit soort materiaal. De Telegraaf en het AD melden dat scholen in de regio een e-mail hebben verstuurd naar ouders om te waarschuwen dat er beelden van beide incidenten online rondgaan. Scholen vragen ouders of ze de telefoon van hun kind willen controleren om eventuele foto's en video's te verwijderen.

Het is goed dat scholen wijzen op de verantwoordelijkheid van ouders en jongeren. Wat de fractie van PRO Rotterdam betreft blijft het daar alleen niet bij. Ook de gemeente heeft een rol in het organiseren van een veiligere digitale omgeving voor Rotterdamse kinderen. Een belangrijk onderdeel daarvan is kijken naar de rol die de smartphone speelt in het ontstaan van die digitale onveiligheid."

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:
Heeft het college contact opgenomen met de scholen na deze incidenten?
a) Is er al een concreet hulpaanbod geweest aan deze scholen en Rotterdamse scholen in het algemeen? In het specifiek als het gaat om het tegengaan van verspreiding van beelden online?

Antwoord:
Het college heeft contact opgenomen met deze scholen en zij hebben van ons een concreet ondersteuningsaanbod ontvangen, waaronder begeleiding van PSHi (psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen). Voor wat betreft het tegengaan van het verspreiden van beelden online, zie antwoord op vraag 2.

Vraag 2:
Wat zijn de stappen die worden ondernomen vanuit de gemeente en/of de politie om de verspreiding van beelden online te voorkomen en de angst daarvoor af te laten nemen?

Antwoord:
Op dit moment zijn er voor de politie en de gemeente weinig concrete mogelijkheden om de verspreiding van beelden online te voorkomen of de angst daarvoor af te laten nemen. Wel proberen de politie en de gemeente normstellend op te treden. Naar aanleiding van de hierboven genoemde incidenten hebben zowel de politie, de burgemeester, als het grenzenstellend jongerenwerk van JOZ het online verspreiden van beelden van de incidenten publiekelijk veroordeeld. Daarnaast gaan jongerenwerkers in hun ambulante werk het gesprek aan om het normbesef te versterken bij de jongeren die zij ontmoeten en begeleiden. Ook kennen we als gemeente activiteiten op het gebied van digitale inclusie. Doel hiervan is het vergroten van de zelfredzaamheid, waaronder weerbaarheid, van Rotterdammers in een steeds digitaler wordende samenleving.

Vraag 3:
Deelt het college onze mening dat de online verspreiding van beelden kan zorgen voor een angstcultuur en dat het wijdverbreide gebruik van de smartphone onder jongeren daarin een belangrijke rol speelt?

Antwoord:
Het college erkent dat online verspreiding van beelden gevoelens van onveiligheid kan oproepen en dat het intensieve smartphonegebruik onder jongeren hieraan kan bijdragen. Tegelijk benadrukken wij dat het hier om een complex maatschappelijk vraagstuk gaat dat niet exclusief onder jongeren speelt, en waar meerdere factoren een rol spelen. Denk hierbij aan groepsdruk, de mate waarin jongeren mediawijs zijn, algoritmes die schokkende content versterken, toenemende digitalisering en normalisering van continu online zijn en de bredere discussies over veiligheid en privacy.

Vraag 4:
Deelt het college onze mening dat de gemeente een voortrekkersrol moet spelen als het gaat om het creëren van een digitaal veilige omgeving voor Rotterdamse kinderen? Deelt het college onze mening dat het wijdverbreide gebruik van de smartphone daar een belangrijke rol in speelt?

Vraag 5:
Deelt het college onze mening dat het uitbannen van smartphones op school een belangrijke rol kan spelen in het creëren van een veiliger digitaal klimaat op school?

Antwoord op de vragen 4 en 5:
Het college vindt het belangrijk dat Rotterdamse kinderen opgroeien in een veilige digitale omgeving en ziet hierin ook een rol voor de gemeente. Binnen het Convenant Veiligheid in en om het Onderwijs werken we samen met scholen en partners in de stad aan digitale veiligheid en weerbaarheid.

Daarbij sluiten we aan bij de landelijke richtlijn van het ministerie van OCW om het smartphonegebruik op scholen zoveel mogelijk te beperken. Het beperken van smartphones kan bijdragen aan een veiliger digitaal klimaat op school, maar vormt slechts één element binnen een bredere aanpak. Uit verschillende onderzoeken blijkt bovendien dat het uitbannen van smartphones als afzonderlijke maatregel maar beperkt effect heeft. Daarom investeren Rotterdamse scholen ook in digitale vaardigheden en mediawijsheid, duidelijke gedragsregels en passende begeleiding. Daarnaast bieden zij alternatieve activiteiten aan om een positieve en rustige schoolomgeving te bevorderen. De gemeente ondersteunt deze gezamenlijke inzet door met scholen en partners prioriteiten te bepalen en passende maatregelen te verkennen. Zo werken we samen aan een veilige digitale omgeving voor Rotterdamse kinderen.

Vraag 6:
Heeft het college inzicht in hoeveel scholen in Rotterdam volledig smartphone vrij zijn, zowel in de klaslokalen als in de rest van de school?

Antwoord:
We hebben inzicht in het smartphonegebruik op Rotterdamse scholen, maar beschikken niet over exacte cijfers of aantallen smartphonevrije scholen. Wel weten we dat veel scholen de richtlijn van OCW volgen en eigen beleid hebben opgesteld. Schoolveiligheidsregisseurs spreken hier regelmatig over met scholen. Daaruit blijkt dat veel scholen werken met het principe ‘mobiel thuis of in de kluis’, al verschilt de uitwerking per school. Sommige scholen staan beperkt gebruik in de pauzes toe, terwijl andere scholen kiezen voor een volledig verbod. De signalen die wij hierover ontvangen zijn overwegend positief.

Vraag 7:
Heeft de wethouder al eens gesprekken met schoolbesturen gevoerd over het smartphone vrij maken van Rotterdamse scholen?
a) Zo ja, wat waren de uitkomsten van deze gesprekken?
b) Zo nee, is de wethouder bereid dat gesprek aan te gaan?

Antwoord:
Hoewel de gesprekken niet specifiek gaan over het smartphonevrij maken van Rotterdamse scholen, voeren we op verschillende niveaus gesprekken over digitale veiligheid en weerbaarheid in en om de school. Recent hebben de betrokken partners binnen het convenant bevestigd dat deze thema’s ook de komende jaren centraal blijven staan. Afgelopen juli vond een bestuurlijk overleg plaats met burgemeester, wethouder, schoolbesturen en veiligheidspartners, waarin digitale veiligheid als prioriteit op de agenda stond. Daarbij is afgesproken de samenwerking, kennisdeling, signalering en ondersteuning op dit vraagstuk te versterken. Ook zal ik in de volgende sectorkamer het smartphonevrij maken van scholen bespreken.

Vraag 8:
8. Heeft de wethouder eerder contact gehad met actiegroepen zoals Smartphone Vrij Opgroeien (SVO)?
a) Zo ja, wat waren de uitkomsten van deze gesprekken?
b) Zo nee, is de wethouder bereid dat gesprek aan te gaan?

Antwoord:
Nee, de wethouder heeft nog niet eerder contact gehad met SVO maar zoals ook reeds is toegezegd in de commissie Onderwijs en Samenleven zal met de SVO een afspraak worden gemaakt.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

C.M. van der Windt

De burgemeester,

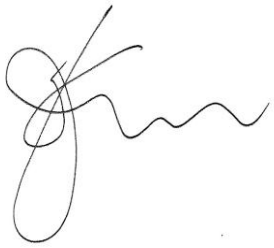

C.J. Schouten